

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2009

Nr. 155

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2009

Tijdens het algemeen overleg met de vaste commissie voor Justitie van uw Kamer op 9 december 2008 (Kamerstukken II, 2008/2009, 31 700 VI, nr. 92) zegde ik toe uw Kamer te zullen informeren over de voortgang van GPS en de aansluiting van de Rechtspraak.

Voorts zegde ik in het debat over de puntenregistratie bij de maatregel beginnende bestuurder op 9 juni 2009 toe uw Kamer in de voortgangsberichten inzake GPS te informeren over de functionaliteit die ten behoeve van het registratieproces maatregel beginnende bestuurder wordt ontwikkeld (Handelingen II 2008/09, blz. 7271–7272).

Met de onderhavige brief doe ik deze beide toezeggingen gestand.

Mijn brief van 28 januari 2008 (Kamerstukken II, 2007/2008, 31 200 VI, nr. 106) bevatte de volgende toezeggingen: «Er wordt binnen GPS onderscheid gemaakt tussen drie functionaliteiten: Registratie, Digitaal Dossier en Werkstroombesturing. Het openbaar ministerie voert GPS in zijn geheel en zonder meer in. De invoering van GPS aan de kant van de Rechtspraak wordt opgedeeld in vier fasen:

- voor de OM-afdoening zal de Rechtspraak gaan werken met het onderdeel Registratie (in zijn huidige vorm), maar overigens met papieren dossiers;
- voor standaardzaken zal de Rechtspraak beginnen te werken met het onderdeel Registratie (waarin dan echter tal van verbeteringen moeten zijn verwerkt), maar vooralsnog met papieren dossiers;
- in een latere fase zal de Rechtspraak gaan werken met het onderdeel Digitaal Dossier en
- vervolgens ook met het onderdeel Werkstroombesturing.»

De stand van zaken is als volgt.

Bij alle onderdelen van het OM die standaardzaken behandelen, is GPS in gebruik genomen. Op dit moment vindt het zogenaamde opschalen plaats (naar steeds grotere volumes), hetgeen – volgens de planning – ertoe moet leiden dat de nieuw instromende «standaardzaken» per eind 2009

volledig in GPS worden behandeld. Inmiddels wordt ook verder gewerkt aan de applicatie voor de maatwerkzaken. Voor dit onderdeel wordt vervolgens een gezamenlijke pilot gestart van OM en de Rechtspraak. Daarna zal de uitrol volgen.

De uitrol van GPS voor de standaardzaken bij de Rechtspraak verloopt volgens schema. Dit betekent dat inmiddels alle gerechten de beschikking hebben over GPS. Ook voor de maatwerkzaken gaan de gerechten GPS gebruiken.

Een van de doelen die met de invoering van GPS worden beoogd, is het papieren strafdossier te vervangen door een digitaal strafdossier, met inbegrip van de sturing daarvan («work flow» of werkstroombesturing). Om dat te kunnen realiseren, is de regeling en introductie van de elektronische handtekening noodzakelijk. Daartoe wordt een tweesporentraject gevolgd.

Het eerste spoor ziet op de beoogde eindsituatie, waarin documenten die reeds aan de bron elektronisch zijn opgemaakt ook elektronisch worden getransporteerd. Om vervolgens volledig elektronisch te kunnen worden verwerkt, moeten deze documenten zijn voorzien van een elektronische handtekening. Reeds eerder is bepaald dat het proces-verbaal van opsporing daarvoor het eerst in aanmerking komt. Teneinde de authenticiteit en integriteit van de elektronisch aan te leveren processen-verbaal met een elektronische handtekening te kunnen borgen, wordt thans onderzocht of door de Justitiële Informatiedienst een waarmerk-, teken- en validatieservice (WTV-service) voor dit doel kan worden ingericht. De Voorziening tot Samenwerking Politie Nederland (Vts-PN) en het regiokorps Amsterdam-Amstelland werken aan een proefopstelling om, gebruik makend van de WTV-service, de processen-verbaal langs elektronische weg te kunnen aanleveren. De elektronische handtekening onder het proces-verbaal van opsporing wordt wettelijk verankerd in een algemene maatregel van bestuur op basis van artikel 153, tweede lid, Wetboek van Strafvordering, zoals dat is komen te luiden ingevolge de (nog niet in werking getreden) Wet van 15 september 2005 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering (elektronische aangiften en processen-verbaal). De wettelijke eisen aan de elektronische handtekening dienen te worden onderzocht en vastgesteld, waarna de AMvB naar verwachting op 1 januari 2010 in consultatie kan worden gegeven.

Zolang het volledig elektronische transport nog niet is geregeld, worden «aan de poort» bij het openbaar ministerie van alle binnenkomende papieren documenten, via een scanstraat, elektronische kopieën gemaakt. Dit is het tweede spoor. Er is een «kopie conform-procedure» ontwikkeld en een aantal technische en organisatorische maatregelen getroffen. Hiermee wordt voldaan aan de behoefte van de Rechtspraak om onder omstandigheden op de zitting alsnog papieren processen-verbaal (of kopieën daarvan) beschikbaar te hebben. Immers, de wet schrijft voor dat de rechter ten bezware van de verdachte geen acht mag slaan op stukken die niet zijn voorgelezen of waarvan de korte inhoud niet is medegedeeld op de terechtzitting (artikel 301, vierde lid, Wetboek van Strafvordering). Daarbij is – gezien de tijd waarin het wetboek tot stand kwam: vanzelfsprekend – uitsluitend gedacht aan originele stukken. Nadien is echter in de jurisprudentie aanvaard dat voor «kopie conform» gewaarmerkte processen-verbaal mogen worden gelijkgesteld aan de originele processen-verbaal.¹ Nog weer later is aanvaard dat dit waarmerken ook mag zijn uitgevoerd door een ander dan de verbalisant, mits deze ander wel de vereiste bevoegdheid heeft als in artikel 344, eerste lid onder 2e, WvSv bedoeld.² Aan de behoefte van de Rechtspraak wordt thans voldaan doordat zo nodig de desbetreffende stukken gewaarmerkt voor «kopie conform» ter beschikking worden gesteld aan de rechter. Tot het moment waarop de digitale handtekening wettelijk is geregeld als de originele

¹ Hoge Raad 25 mei 1948, NJ 1948, 470.

² Hoge Raad 12 september 1978, NJ 1979, 95.

handtekening van de opsporingsambtenaren, blijft derhalve voor het OM de noodzaak bestaan om naast het digitaal beschikbare dossier tevens een papieren exemplaar aan de Rechtspraak ter beschikking te stellen voor het geval dat de rechter de overlegging daarvan noodzakelijk of wenselijk acht. Om, zolang de aanlevering en het transport nog niet volledig digitaal zijn geregeld, toch zo veel mogelijk digitaal te kunnen werken, is het wenselijk de papieren processen-verbaal (met volledig behoud van hun bewijskracht) te kunnen digitaliseren en vervolgens de papieren exemplaren te kunnen vernietigen. Dit is de zogeheten substitutieprocedure. Onderzocht wordt of een dergelijke substitutieprocedure bij wet geregeld moet worden of dat een AMvB volstaat, en welke voorwaarden aan zo'n regeling moeten worden gesteld.

In het debat over de puntenregistratie bij de maatregel beginnende bestuurder op 9 juni 2009 zegde ik toe uw Kamer in de voortgangsberichten inzake GPS te informeren over de functionaliteit die ten behoeve van het registratieproces maatregel beginnende bestuurder wordt ontwikkeld. Hierover kan ik u melden dat dit is opgenomen in release 4.3 van GPS, die in juli 2010 zal worden opgeleverd. Voor het overige verwijs ik naar mijn brief van 30 juni 2009 (kamerstuk 29 398, nr. 169), die ik in het debat op 9 juni had toegezegd.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin